TEMPORITZACIÓ de la 1a SESSIÓ	
15.30 a 16.45 h	Presentació del curs i dels alumnes
16.45 a 18.10 h	Avaluació inicial
18.30 a 19.00 h	El text antic: lectura i interpretació
19.00 a 19.45 h	Lèxic: la sinonímia
19.45 a 20.45 h	Expressió oral: l'argumentació

Programació 1a sessió: continguts

1. **L'argumentació oral**
   1.1. Estructura del discurs oral
   1.2. Preparació per a la prova oral
   1.3. Elaboració de l'esquema
2. **Lèxic: precisió lèxica**
3. **El text antic: com entendre'l?**

Exercicis relacionats amb el temari de la sessió 1

1. Fotocòpies sessió 1 – Textos per tal d'elaborar esquema adient per a una intervenció oral
2. Exercici d'expressió escrita: Redacció de l'avaluació inicial; textos antics (sessió 1)
3. Exercicis d'ortografia: Repassar l'ortografia de la A/E en posició àtona [Llibre blau, p. 104 – 107] i repassar l'ortografia de la O/U en posició àtona [Llibre blau, p. 55 – 58]. Exercicis: p. 60, ex. 11, 12 i 13; p. 108, ex. 7, 8 i 9.
4. Exercicis de lèxic (sessió 1): sinonímia

1. EXPRESSIÓ ORAL: L'ARGUMENTACIÓ

La tasca sol·licitada en la prova oral de l'examen de Nivell Superior és el **monòleg**, que ha de ser **un discurs argumentatiu i/o explicatiu**, que es realitzarà en un **context de situació formal**: intervenció en una taula rodona, en una conferència...; aportació en un debat..., però sempre donant l'opinió sobre un tema en concret d'abast general.

En qualsevol intervenció oral, cal tenir en compte una sèrie de paràmetres, que són:

a) La fluïdesa
b) L'adequació = TANT AL TEMA, COM AL GRAU DE FORMALITAT
c) La coherència
d) La cohesió = ÚS DELS CONNECTORS ADIENTS
e) La correcció: pronunciació i ús correcte de la gramàtica de la llengua catalana

Per preparar una intervenció oral d'un discurs argumentatiu, cal seguir una sèrie de passos, que s'anuncien a continuació:

1. Delimitar el tema de la vostra exposició (ADEQUACIÓ a l'enunciat)
2. Delimitar el temps de la vostra exposició (3 o 4 minuts)
3. Adoptar un punt de vista sobre el tema
4. Fer una pluja d'idees: cercar arguments per defensar el vostre punt de vista
5. Seleccionar els aspectes que us semblin més rellevants de la pluja d'idees
6. Elaborar un guió escrit que ha de jerarquitzar aquestes idees i que les ha de relacionar mitjançant els connectors adients
   Important! Ha de ser esquemàtic i telegràfic

A l'hora de realitzar la intervenció és recomanable que parleu a un ritme adequat, que useu connectors que uneixin cadascun dels vostres arguments i que atengueu la vostra pronunciació.

Penseu també que en un discurs argumentatiu és important tenir present el públic o l'oïdor, el qual ha de poder seguir la vostra argumentació d'una manera el més clara possible.

3.1. ESTRUCTURA DE LA INTERVENCIÓ ORAL: TEXT ARGUMENTATIU

Una argumentació oral bàsicament està dividida en tres parts: introducció, nus i conclusió.

INTRODUCCIÓ

⇒ Presentació de la persona que fa la intervenció (autoritat amb la qual parla)
⇒ Agraïment (optatiu)
⇒ Concreció del tema

NUS

⇒ Idees i arguments que es defensen (3/4 arguments) = Han d'estar relacionats mitjançant una sèrie de connectors que ordenin i estructurin el discurs

CONCLUSIÓ

⇒ Idea final = Introduïda per un connector que reforci la conclusió i el tancament del discurs (PER TANT; AIXÍ, DONCS; COM A CONCLUSIÓ...)

3.2. ESQUEMA GENERAL DE L'EXPOSICIÓ ORAL

Presentació (qui sóc?)	Salutació Nom Càrrec (si cal) Agraïment (lliure elecció) *Bon dia, sóc (nom i cognom), (càrrec)…* *Agraeixo l'oportunitat que m'heu donat de poder expressar la meva opinió...*
Tema (de què parlaré?)	Centrar el tema del qual es tractarà. *Us parlaré de…* *Vull parlar-vos de…* *El tema que ens ocupa avui és…*
Opinió (què en penso?)	Breument, en una frase. *Vull dir que estic d'acord amb…* *Estic totalment en contra de…*
Argumentació **(3 o 4 arguments)**	1r argument 2n argument 3r argument Tots els arguments, poden anar exemplificats mitjançant observacions personals.

	Cal que cada argument estigui ben introduït pel connector corresponent. A l'esquema, per anar bé, hi ha de figurar el connector, ja que un cop comenceu l'exposició oral, de vegades, els connectors se us obliden. Cal recordar que la finalitat dels arguments és convèncer la persona que ens està escoltant. *En primer lloc, hem de recordar…* *D'una banda, cal que tinguem en compte…* *Primer, hem de dir que…*
Conclusió	Idea final amb la qual s'ha de quedar el vostre oient: clara i sintètica. *Per tant, com a conclusió…* *Així, doncs…* *Finalment, concloc que…*

EXEMPLE D'ESQUEMA

Us han convidat a una taula rodona en la qual es parla del tipus d'alimentació que adopta la societat avui en dia. Exposa la teva opinió en un discurs argumentatiu de 3 – 4 minuts aproximadament.

Presentació i agraïment	*Nom*: Noèlia Sans *Càrrec*: professora de Biologia a l'institut Martí Franquès de Tarragona *Agraïment*: Poder donar l'opinió sobre tema d'actualitat i d'interès general
Tema	L'ALIMENTACIÓ DELS JOVES D'AVUI EN DIA

Opinió	Com a professora d'institut i després d'observar els hàbits alimentaris dels alumnes ↓ Els joves d'avui en dia no saben què és menjar bé.
Argumentació **(3 o 4 arguments)**	**EN PRIMER LLOC,** 1r = Alimentació dels joves basada en menjars preparats i menjars ràpids = MOLTES CALORIES I GENS SANS ↓ ALGUNS EXEMPLES ■ Rebosteria per esmorzar i berenar = massa sucre ■ Plats precuinats per dinar ■ Pizzes, excés de pasta = molts hidrats de carboni ■ Poca/gens de verdura i fruita fresca **A MÉS A MÉS,** 2n = Aquesta alimentació es barreja amb aliments hipocalòrics i llargues hores de no menjar per compensar. = SOBRETOT NOIES, PER GUARDAR LA LÍNIA SUBSTITUCIÓ D'ÀPATS IMPORTANTS PER: ■ Iogurts descremats ■ Barretes substitutòries de menjades = PRODUCTES QUÍMICS i CARS **DEDUCCIÓ: NO HI HA EQUILIBRI ALIMENTARI** ↓ Com a conseqüència Anorèxia Bulímia Altres trastorns alimentaris greus AIXÍ, DONCS, 3r = Moment de reflexionar i plantejar-nos què genera aquesta alimentació: ■ Moltes hores fora de casa? ■ Jornada laboral massa llarga? ■ Grau d'exigència i estrès de la societat? ■ Mala educació alimentària?
Conclusió	PER TANT, = Buscar solucions. 1 SOLUCIÓ: Tornar a la cuina tradicional i de l'àvia: MENJAR SA per VIURE BÉ.

Exercici 1. PRÀCTICA D'EXPRESSIÓ ORAL

Text 1

Llegeix atentament el text següent. Després, elabora un esquema, per tal de poder defensar la vostra posició sobre el tema que planteja:

ECOLOGIA O DEFENSA DEL TERRITORI?

Estructureu bé el discurs i aporteu uns bons arguments a favor de la vostra posició o en contra.
Disposeu de 3 o 4 minuts, aproximadament, per defensar l'opció escollida.

El Priorat s'indigna i defensarà el paisatge actual

L'any 2001, alcaldes i representants del teixit social i econòmic del Priorat van firmar un acord contra la proliferació de centrals eòliques a la comarca, i van fer una aposta alternativa per rendibilitzar el patrimoni paisatgístic. Els espais més emblemàtics s'han mantingut exempts de molins, al mateix temps que creixia el turisme, i fins i tot es promovia una candidatura per obtenir reconeixement de la Unesco. El decret del govern, però, s'ha fixat ara en les carenes de Cornudella i Porrera, a les quals mai han faltat pretendents. La decisió ha generat indignació almenys en aquest últim municipi, i també a la veïna població d'Alforja (Baix Camp), que presentaran al·legacions. Segons l'alcaldessa, Mercè Juncosa (PSC), tirar endavant el parc del Molló -on el govern preveu la instal·lació d'aerogeneradors- "seria omplir de màquines el decorat de Porrera". L'alcaldessa afirma, a més, que la zona està catalogada com a espai d'especial protecció a la normativa urbanística municipal, i no admet aquestes instal·lacions. "És la zona més bonica del poble", explica Juncosa, que assegura que no ha rebut informació del govern i que, arribat el cas, no donarà llicència d'obres. L'Ajuntament ha convocat una assemblea veïnal i presentarà un informe negatiu al govern. "Han actuat amb traïdoria. Volen fer negoci, i nosaltres, viure", afirma.

Porrera, com altres pobles, s'ha posicionat al mercat turístic gràcies al vi i al paisatge. En tot el poble hi ha ara unes 90 places d'allotjament. "Molta gent s'ha hipotecat per a molts anys amb negocis turístics sostenibles. Sembla que l'administració ens vulgui fotre", afirma Gemma Peyrí, de la casa rural Mas Ardèvol.

Oriol Margalef, *Avui*, 19 de febrer de 2010

Text 2

Llegeix atentament el text següent. Després, elabora un esquema, per tal de poder defensar la vostra posició sobre el tema que planteja:

VIURE AL CAMP AMB LES FACILITATS DE LA CIUTAT ÉS POSSIBLE?

Estructureu bé el discurs i aporteu uns bons arguments a favor de la vostra posició o en contra.
Disposeu de 3 o 4 minuts, aproximadament, per defensar l'opció escollida.

L'euga du esquella i el mòbing rural

"Perquè no es poden tallar els camins de tota la vida. Perquè les esquelles formen part de la banda sonora del nostre país. Perquè un poble no és un paradís fet a mida per a l'estiueig. Perquè no volem que esdevingui realitat la frase: "De fora vingueren i de casa ens tragueren". Perquè no volem perdre aquelles característiques que ens fan singulars i únics. Perquè hi vivim i en formem part... Cal que el defensem. vine a fer sonar la teva esquella! Els setanta primers tindran esquella i s'acabarà amb carn i vi a Llanars". Amb aquesta convocatòria penjada al Facebook, un grup de veïns de Camprodon van aconseguir reunir ahir 120 persones, la majoria amb esquelles i algun tractor, en una manifestació contra el mòbing rural que pateixen alguns pagesos de la vall. També van atreure un centenar de curiosos.

La idea va sorgir d'un mestre de Camprodon que treballa a Figueres, Patllari Rosell, després d'assabentar-se que un ramader de Llanars, Joan Moret, va haver de precintar les esquelles de les eugues per no molestar uns veïns amb segona residència al municipi. "Ja s'havien queixat de la pudor dels animals. Va ser la gota que va fer vessar el got. Tot i que és un poble turístic, se'ns ha de respectar la nostra manera de viure", denuncia Rosell.

Primer, amb l'ajuda dels seus amics, va repartir cartells pel municipi, després va enviar missatges per mòbil i al final va optar per penjar l'acte al grup No al Mòbing Rural! Les Vaques Porten Esquella i la Merda Fa Pudor que hi ha al Facebook i que es va crear, precisament, per l'impacte mediàtic que va tenir el cas de l'eugasser de Llanars. "La veritat és que la resposta ens ha desbordat", reconeix Moret, que intuint l'èxit ahir ja havia demanat a un pastor que li deixés 200 esquelles.

La concentració, amb el lema *Defensem el nostre territori*, va començar a la taverna Fraxanet de Camprodon, es va aturar a l'Ajuntament, on es va llegir un manifest, i va seguir fins a Llanars, molt a prop d'on té les eugues Moret, i on es va celebrar un berenar sopar a base de carn i vi. La marxa va comptar amb el suport del sindicat Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC) i l'Associació de Criadors d'Eugues del Ripollès. Elisabet Escriche, *Avui, 1 de febrer de 2009*

Text 3

Llegeix atentament el text següent. Després, elabora un esquema, per tal de poder defensar la vostra posició sobre el tema que planteja:

CONCILIACIÓ DE FEINA I FAMÍLIA: UNA UTOPIA AL NOSTRE PAÍS?

Estructureu bé el discurs i aporteu uns bons arguments a favor de la vostra posició o en contra.

Disposeu de 3 o 4 minuts, aproximadament, per defensar l'opció escollida.

Els nens del Reial Madrid

Trobo meravellós que vulguin entrenar a les 11 i no a les 10 per dur els nens a l'escola

L'amic Jordi Sanuy explicava, amb la naturalitat i competència de sempre, als Matins de TV3, que els jugadors del Reial Madrid han demanat a Mourinho de poder entrar una hora més tard als entrenaments "per conciliar vida laboral i familiar". Volen poder dur els nens a l'escola. Fins ara fitxaven a les deu i la seva pretensió era fer-ho a les onze.

Comprenc molt bé que en Mourinho, un home poc modern, no entengui el sentir d'aquests pares i aquests futurs pares (entre els que demanaven la millora laboral hi ha en Casillas, que encara no ha procreat). S'hi ha negat, tot i que el dret a la conciliació el tenen tots els homes. I més que cap home, els jugadors del Madrid.

Comprenc també que a segons quin pare de família li sembli exagerat tornar a les onze de portar els nens a l'escola, quan resulta que en general entren a les nou, però és perquè els jugadors del Madrid duen els nens a escoles tan exclusives com allunyades. En Cristiano Ronaldo, per exemple, hauria d'agafar un avió cada dia fins a Portugal, allà on hi té el fill secret. I els altres han d'aparcar el Hammer en doble fila, parlar amb els altres progenitors, preguntar quan és la propera reunió de l'Ampa...

Jo trobo molt bé que entrenin a partir de les 11. I considero que a dos quarts de dotze haurien de parar per esmorzar (esmorzar és un dret dels treballadors). I a les dotze haurien de plegar per anar a buscar els nens, perquè dinessin a casa. I a les tres els haurien de tornar a dur a l'escola, de manera que, tant per tant, les tardes les haurien de tenir lliures. Total, a les cinc haurien de tornar a ser a l'escola, per recollir-los. I haurien de tenir lliures les tardes de dissabte, per poder anar al *Chiqui Park* amb les criatures. I les nits també, per poder fer l'amor amb les seves dones i tenir més plançons per recollir a l'escola en un futur.

No entenc els burletes que troben ridícula la pretensió dels jugadors del Reial Madrid. A mi em sembla meravellosa. Ara, això sí, la Lliga és nostra.

Empar Moliner, *Avui,* 29 de setembre de 2010

Text 4

Llegeix atentament el text següent. Després, elabora un esquema, per tal de poder defensar la vostra posició sobre el tema que planteja:

LES XARXES SOCIALS: LA NOVA ADDICCIÓ DEL SEGLE XXI?

Estructureu bé el discurs i aporteu uns bons arguments a favor de la vostra posició o en contra.

Disposeu de 3 o 4 minuts, aproximadament, per defensar l'opció escollida.

Enganxada al Facebook

Sé que hi ha molta gent de la meva edat que no s'ha apuntat al Facebook perquè no se'n fia, o perquè troba que no facilita la comunicació real entre les persones –o fins i tot que l'entorpeix–. També n'hi deu haver que troben que el Facebook és per als joves i que apuntar-s'hi és fer una mica el ridícul o voler-te treure anys del damunt. La veritat és que jo vaig entrar-hi sense entusiasme i, durant llargues temporades l'he tingut força oblidat. Però a poc a poc hi he anat trobant la gràcia perquè hi puc fer dues de les coses que més m'agraden: xafardejar què fan, diuen i senten els meus parents, amics, coneguts i saludats –que diria aquell– i compartir la part de la meva vida que desitjo compartir: des d'una anècdota divertida, passant per una bona novel·la, una reivindicació o un neguit.

El Facebook ha adquirit més protagonisme en la meva activitat diària les últimes setmanes, quan aquest guionista genial (no sé qui és, però té el meu aplaudiment) ha decidit fer coincidir en el temps el mundial de futbol i la sentència contra l'Estatut. I quin gran capítol final, s'ha de reconèixer, amb la mani del dissabte a Barcelona i la victòria de la selecció espanyola l'endemà. I aquest embolic de banderes als balcons, els uns i els altres desfogant-se amb crits i clàxons pels carrers, espanyolistes i independentistes sortint de l'armari…Durant aquests dies, el Facebook ha estat, és encara, un aparador, un espai per al debat, una bona manera de fotografiar l'estat d'ànim de l'entorn. No crec que hi hagi cap altre àmbit on s'hi relacionin tan obertament i tan directament gent de totes les edats, amb gustos i costums diferents, amb les seves obsessions i preferències, amb les manies personals i les dèries de cadascú. I quina bona pensada proposar que cadascú pugui compartir, en un moment determinat, "Què et passa pel cap?". És saludable aquest exercici que intenta resumir amb una frase, una fotografia, potser una onomatopeia, el teu estat d'ànim puntual. Potser sí que un dia tots els que som al Facebook ho pagarem amb tot de cataclismes i desastres de tota mena (com m'adverteixen alguns), però, francament, són tants els núvols carregats i foscos que tenim damunt dels caps que, mentrestant, em divertiré al Facebook.

Sílvia Soler, *Avui,* 17 de juliol de 2010

Text 5

Llegeix atentament el text següent. Després, elabora un esquema, per tal de poder defensar la vostra posició sobre el tema que planteja:

CERTÀMENS DE BELLESA: CULTE AL COS O EXHIBICIONISME OBSCÈ?

Estructureu bé el discurs i aporteu uns bons arguments a favor de la vostra posició o en contra.

Disposeu de 3 o 4 minuts, aproximadament, per defensar l'opció escollida.

Miss Espanya

He rebut el manifest inicial del Col·lectiu Ciutadà per la Dignitat de la Dona, de Xàtiva, que està format per persones i entitats de Xàtiva i altres pobles de la Costera, i el motiu és que la propera elecció de Miss Espanya algú ha perpetrat que sigui a la Ciutat dels Papes, a la Ciutat dels Socarrats —on encara mantenen el retrat del rei Felip V de cap per avall—, a la ciutat en què cada pedra està carregada d'història.

No cal que afegeixi que el govern de Xàtiva tira cap a la dreta. Perquè les oneroses desfilades de dones en banyador o en *trajes regionales*, en què un jurat calibra les mesures de les seves anatomies —jurat sovint tan tronat com el mateix certamen— no són altra cosa que un invent carrincló de la dreta pura i dura, i un negoci sovint obscur en què les víctimes són, ves per on, les mateixes concursants, que s'han empassat que es pot viure del cos sense que ho pagui l'ànima.

Ja ho veieu: encara hi ha mascles que es freguen les mans dient-se que quin gaudi veure dones boniques desfilant, en la mateixa actitud dels amos als mercats d'esclaus; és un escàndol que hi hagi tantes pobres noies que es deixin engalipar, tanta premsa que se'n faci ressò i tantes autoritats que ho acullin. I a sobre hi ha qui diu que en aquestes rifes humanes les noies es trien no sols per criteris estètics sinó també culturals! Per sort també hi ha homes, com els molts que han signat aquest manifest, que es revolten contra la utilització de la dona. No crec que l'escàndol dels concursos de bellesa, que valents reportatges de televisió han denunciat en algunes ocasions, es pugui pal·liar dient que també se'n fan d'homes: són humiliants i denigrants tant si són d'homes com de dones. Tampoc crec que sigui una excusa vàlida la que han donat les autoritats de Xàtiva: que això donarà relleu i projecció al poble; perquè voldria dir que tenir el rècord de delinqüència, per exemple, que sol aparèixer a les portades dels diaris, també seria un bé a assolir.

El ritual d'aquests concursos és tan tronat i ha evolucionat tan poc! La mentalitat, les vestimentes, la idea que la dona és cos... és tan carca! I s'assemblen tant als concursos de gossos i de gats!

Isabel Clara-Simó, *Avui,* 10 de febrer de 2008 [Text adaptat]

2. LÈXIC: LA SINONÍMIA

La **sinonímia** consisteix en la relació semàntica entre dues o més paraules que presenten formes diferents, però que tenen un mateix significat. Per tant, si la substitució d'un dels mots per un altre no fa variar el significat del context en què es troben, es pot parlar de mots sinònims.

> Per exemple, els mots *est* i *llevant* en alguns contextos són sinònims: *La pluja ha afectat, sobretot, la costa de llevant. / La pluja ha afectat, sobretot, la costa est.*

Cal tenir en compte, però, que la sinonímia pot ser:

- **Total:** quan els mots són intercanviables entre ells en qualsevol context: *cercar/buscar, colgar/enterrar...*

- **Parcial:** quan dos mots són intercanviables entre ells en un context concret, és a dir, en alguna de les seves accepcions.

  Tenia la cara colrada pel sol. → Cara = Rostre
  Escriviu només per una cara del full. → Cara = Costat

En el cas de la sinonímia també cal vigilar, de vegades, un altre factor: el registre lingüístic. Per exemple ***cefalea*** i ***mal de cap*** són sinònims, però n'hi ha una de més especialitzada (registre cientificotècnic / registre estàndard); ***occir*** i ***matar*** també són sinònims, però n'hi ha una de més literària (registre culte / registre estàndard); ***pispar***, ***prendre*** i ***sostreure*** són sinònims, però n'hi ha una de més col·loquial i una altra de més especialitzada (registre col·loquial / registre estàndard / registre administratiu).

L'ús dels sinònims és important de cara a l'expressió oral o escrita, ja que, amb la utilització dels sinònims evitem la repetició de paraules o expressions que farien el discurs molt reiteratiu.

Exercici 2. LÈXIC: SINONÍMIA

Busca un sinònim adient per als mots subratllats en aquest text extret d'un fragment de la novel·la Dins del darrer blau, de Carme Riera (1994)*:*

—No hi ha cap altra **raó**, Gabriel Valls? —l'interromp el fiscal amb la veu **capciosa** i un somriure que, **còmplice**, dirigeix als altres membres del Tribunal, un somriure que, tanmateix, no aconsegueix treure-li el **rictus** amarg de la boca—. No em diràs que aquesta raó és l'única. A la vostra raça els doblers us farien fer l'ullastre esbrancat, ho sabem, però en aquest cas els **doblers** no ho són tot...

—Pels altres no ho sé, Reverència. Pregunta-ho a ells. Per mi, clar que no, Reverència.

—Acceptes que per tu els doblers no ho són tot? —**l'escomet** el fiscal, **gojós** com si hagués encertat amb un tret mortal la presa—. I quina és la raó?

—Poder mostrar ses meves **creences** sense por, complir lliurement amb es **preceptes** de sa meva religió.

—Acceptes, doncs, que ets jueu?

Gabriel Valls s'atorba a contestar. Torna a mirar cap a la finestra. El cel blavíssim es retalla fistonejat per un esbart d'ocells.

–Acceptes que ets jueu? —insisteix.

El **reu** s'encara amb el fiscal. Li aguanta la **mirada**, que pretén ser de guepard, però que només aconsegueix ser de geneta.

—Sí, Reverència. Ho accept.

Els membres del Sant Tribunal remenen l'ossada a les cadires i es belluguen **inquiets**. La declaració de Valls sembla haver-los despertats del **dormissó** en el qual havien caigut després del **recés**. Tots tenen els rostres injectats de zel religiós. Observen Valls immisericordes. A més d'un li agradaria emprendre-la directament a cops contra aquest enemic natural que declara el seu crim sense **immutar-se**, amb la mateixa tranquil·litat que **empraria** per parlar del bon temps que fa i la calor que és arribada i de ple.

Exercici 3. LÈXIC: SINONÍMIA

Intenta substituir en les frases següents el verb FER per un altre sinònim que tingui més precisió lèxica:

a) Va fer un reportatge sobre la violència a la televisió.
b) Gairebé totes les cançons que va fer eren reivindicatives.
c) En aquest poble els immigrants fan el 10% de la població.
d) La gallina fa un ou cada dia.
e) Déu va fer el món el set dies, segons la Bíblia.
f) Aquesta planta no es fa prou, necessita més llum.
g) No es fa amb els parents de la seva dona.
h) Anem a fer un cafè?
i) Quant te n'has fet, d'aquest moble?
j) Avui he fet els armaris de la cuina i demà ja faré els vidres del menjador.
k) A l'estiu farem el Monteixo i la Pica d'Estats.
l) Encara treballa el Joan? Jo ja el feia jubilat.
m) De finestra a finestra, aquesta paret fa sis metres.
n) Deixa'm diners, sisplau. Amb tres euros ja faré.
o) En Joan, que és un home molt estricte, sempre fa d'acord amb els seus principis.
p) Aquest noi no fa per tu, Irene.
q) Si passes per Mollerussa, fes de saludar els meus cosins.
r) Abans era mestre, però ara fa de guia turístic.
s) Jugant a la borsa, ha fet molts diners.
t) Cada dia baixa a l'hort a fer un cabasset de tomàquets.
u) Si et sembla bé, et faré un xec nominal.
v) L'any 1800 Goya va fer el retrat de la família de Carles IV.
w) Fem, fem, però no avancem.
x) Els veïns, molestos pel soroll de la discoteca, van fer una carta de protesta.
y) En aquesta nau fan taps de suro.

3. CONSELLS PER TREBALLAR EL TEXT ANTIC

a) Llegir atentament el text. Es pot llegir en veu alta. Si convé anar parant cada 2 o 3 línies, pensant si hem entès què hem llegit.

b) Anotem al costat del text, idees breus, sintètiques, per anar recordant i recopilant què passa al llarg del text.

c) Si no entenem el sentit d'un mot, cal que ens centrem en la frase on apareix el mot i pensem quina categoria gramatical pot ser: nom, adjectiu, adverbi, conjugació, verb... Així, per context, de vegades, podem treure'n l'entrellat.

d) Si no entenem el que vol dir una paraula, podem intentar entendre els mots del voltant i, si pot ser, trobar-ne un equivalent.

e) Deixem-nos ajudar per altres coneixements que tinguem d'altres llengües romàniques: de vegades, les semblances o paral·lelismes amb el francès, l'italià, el castellà, el portuguès... o fins i tot, d'altres varietats dialectals del català, ens poden ajudar.

f) Si veiem que hi ha un petit fragment que ens costa entendre, no ens hi capfiquem excessivament. Penseu que heu de fer una explicació del text d'entre 80 i 100 paraules, no pas un resum minuciós. Per tant, si hi ha algun element que no entenem, potser el podrem obviar.

Exercici 3. EXPRESSIÓ ESCRITA: TEXT ANTIC

Elabora un resum d'entre 80 i 100 paraules d'aquest dos fragments de text, que tens a continuació: [Lliurament: divendres, 9 de març]

TEXT 1. FRAGMENT DE *TIRANT LO BLANC*, de Joanot Martorell (segle XV)

Capítol CXXVII. *Com la Princesa conjurà a Tirant que li digués qui era la senyora qui ell tant amava*

-Digau-me, Tirant —dix la princesa— si Déu vos lleixe obtenir lo que desitjau, dieu-me qui és la senyora qui tant de mal vos fa passar, que si en cosa neguna vos hi poré ajudar, ho faré de molt bona voluntat, car molt me tarda de saber-ho.

Tirant posà la mà en la mànega e tragué l'espill e dix:

-Senyora, la imatge que hi veureu me pot donar mort o vida. Mane-li vostra altesa que em prenga a mercè.

La princesa pres prestament l'espill e ab cuitats passos se n'entrà dins la cambra pensant que hi trobaria alguna dona pintada, e no hi véu res sinó la sua cara. Llavors ella hagué plena notícia que per ella se faïa la festa, e fon molt admirada que sens parlar pogués hom requerir una dama d'amors.

E estant ella ab aquest plaer del que havia vist fer a Tirant, vengueren la Viuda Reposada e Estefania e trobaren la princesa molt alegre ab l'espill en la mà, i elles li digueren:

-Senyora, d'on haveu hagut tan galant espill?

E la Princesa los recità la requesta d'amors que Tirant li havia feta e dix que jamés no havia oït dir a negú:

-Ne en quants llibres he llests d'històries no he trobada tan graciosa requesta. ¡Quanta és la glòria del saber que tenen los estrangers! Jo em pensava que lo saber, la virtut, l'honor e gentilea, que tota fos en la nostra gent grega; ara conec que n'ha molt més en les altres nacions.

TEXT 2. FRAGMENT DEL *LLIBRE DELS FEITS*, de Jaume I (segle XIII)

Ara comptarem en qual manera nós fom engenrats e en qual manera fo lo nostre naixement. Nostre pare, lo rei En Pere, no volia veser nostra mare, la reina. E esdevenc-se que una vegada lo rei, nostre pare, fo en Llates, e la reina, nostra mare, fo en Miravalls. E venc al rei un ric hom, per nom En Guillem d'Alcalà, e pregà'l tant, que el féu venir a Miravalls, on era la reina, nostra mare. E aquella nuit que abdós foren a Miravalls volc nostre Senyor que nós fóssem engenrats.

E quan la reina, nostra mare, se sentí prenys, entrà-se'n a Montpesller. E aquí volc nostre Senyor que fos lo nostre naixement en casa d'aquells de Tornamira, la vespra de nostra Dona Sancta Maria Candeler. E nostra mare, sempre que nós fom nats, envià'ns a Sancta Maria, e portaren-nos en los braces; e deïen matines en l'església de nostra Dona; e, tantost com nós meseren pel portal, cantaren *Te Deum laudamus*. E puis llevaren-nos a Sent Fermí. E, quan aquells qui ens portaven entraren per l'església de Sant Fermí, cantaven *Benedictus Dominus Deus Israel*. Quan nos tornaren a la casa de nostra mare, fo ella molt alegre d'aquestes prenòstiques que ens eren esdevengudes.
E féu fer dotze candeles, totes d'un pes e d'una granea, e féu-les encendre totes ensems, e a cada una mes sengles noms dels apòstols, e promès a nostre Senyor que aquella que pus duraria, que aquell nom hauríem nós. E durà més la de sent Jacme bé tres dits de través que les altres. E per açò e per la gràcia de Déu havem nós nom En Jacme.

E així nós som venguts de part de la que fo nostra mare e del rei En Pere, nostre pare. E sembla obra de Déu.